

Cisy bliżej ludzi. Nowa ścieżka w rezerwacie Jelenia Góra

24.7.2026 - Honorata Galczewska | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

W Nadleśnictwie Zamrzenica otwarto ścieżkę udostępniającą rezerwat cisów Jelenia Góra im. Kazimierza Szlachetko. Dzięki wyznaczonej trasie odwiedzający mogą poznać przyrodnicze bogactwo tego miejsca, nie naruszając jego delikatnej równowagi. To przykład odpowiedzialnego łączenia ochrony przyrody z edukacją i udostępnianiem lasu społeczeństwu.

Rezerwat zajmuje nieco ponad 4 hektary. Choć powierzchniowo jest niewielki, stanowi niezwykle cenną ostoję cisa pospolitego. Chronionych jest tutaj około 1,1 tysiąca okazów tego gatunku.

Szczególne znaczenie ma obecność licznych młodych cisów pochodzących z naturalnego odnowienia. Pojawiające się pod osłoną starszego drzewostanu siewki świadczą o tym, że drzewa znajdują w rezerwacie odpowiednie warunki do rozwoju. Ochroną objęte są więc nie tylko okazy rosnące tu dzisiaj, lecz także naturalne procesy, które pozwalają zachować populację dla kolejnych pokoleń.

Drzewo, które nie lubi pośpiechu

Cis pospolity jest jednym z najbardziej charakterystycznych i długowiecznych rodzimych gatunków drzew. **Rośnie bardzo wolno, dobrze znosi cień i może rozwijać się pod okapem innych drzew. W sprzyjających warunkach osiąga bardzo sędziwy wiek.**

W przeciwieństwie do większości drzew iglastych, cis nie wytwarza typowych szyszek. Jego nasiona otoczone są charakterystyczną, intensywnie czerwoną osnówką, chętnie zjadaną przez ptaki. To właśnie ptaki pomagają rozsiewać nasiona i w naturalny sposób uczestniczą w odnawianiu się gatunku. Trzeba jednak pamiętać, że poza mięsistą osnówką pozostałe części rośliny zawierają substancje toksyczne i nie powinny być spożywane.

Obecność wielu młodych okazów w rezerwacie Jelenia Góra jest zatem szczególnie wartościowa. Pokazuje, że ochrona przyrody nie polega wyłącznie na zachowywaniu pojedynczych starych drzew, ale przede wszystkim na tworzeniu warunków, w których las może trwać i odnawiać się zgodnie z naturalnym rytmem.

Udostępniać, nie zakłócając

Podczas otwarcia ścieżki zgromadzonych gości powitał Adam Wenda, nadleśniczy Nadleśnictwa Zamrzenica. W swoim wystąpieniu podkreślił, że **przygotowanie ścieżki pozwala przybliżyć odwiedzającym niezwykle wartościowy fragment przyrody w sposób uporządkowany i bezpieczny, przy zachowaniu nadrzędnego celu rezerwatu, którym jest ochrona jego bogactwa przyrodniczego.**

Nowa trasa jest nie tylko zaproszeniem do poznania cisów, lecz także praktyczną lekcją odpowiedzialnego obcowania z przyrodą. Wyznaczenie ścieżki pomaga ograniczyć presję turystyczną

i ukierunkować ruch odwiedzających tak, aby nie dochodziło do wydeptywania runa, uszkodzenia młodych roślin czy zakłócania naturalnych procesów zachodzących w rezerwacie.

Głos podczas uroczystości zabrała również dr Ewa Patalas, regionalna dyrektor ochrony środowiska w Bydgoszczy. Zwróciła uwagę, że wartości obszaru chronionego nie można mierzyć wyłącznie liczbą zajmowanych przez niego hektarów. Każdy rezerwat, niezależnie od powierzchni, chroni niepowtarzalny fragment przyrody, określone siedliska, gatunki oraz zachodzące między nimi zależności.

Nawet niewielki obszar może być miejscem występowania wyjątkowo cennych organizmów, ostoją różnorodności biologicznej i żywym świadectwem procesów kształtujących las przez wiele lat. Rezerваты mają również ogromne znaczenie edukacyjne. Pozwalają lepiej zrozumieć, że ochrona przyrody nie jest działaniem abstrakcyjnym, lecz troską o konkretne miejsca, gatunki i ich przyszłość.

Po uroczystym przecięciu wstęgi uczestnicy wyruszyli na **liczącą około 300 metrów ścieżkę** prowadzącą przez rezerwat. Spacer był okazją do poznania jego najważniejszych walorów, obserwowania cisów na różnych etapach rozwoju oraz rozmów o odpowiedzialnym udostępnianiu obszarów chronionych.

Żywa pamiątka wydarzenia

Na zakończenie uroczystości przy Ośrodku Rehabilitacji Dzikich Zwierząt, znajdującym się naprzeciwko rezerwatu, posadzono pamiątkowe drzewa.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za ochronę przyrody, samorządu oraz zaproszeni goście, wśród nich dr Ewa Patalas, regionalna dyrektor ochrony środowiska w Bydgoszczy, Marek Machnikowski, regionalny konserwator przyrody, oraz Jacek Brygman, wójt gminy Cekcyn.

Szczególne podziękowania należą się nadleśniczemu Adamowi Wendzie oraz całej załodze Nadleśnictwa Zamrzenica za przygotowanie ścieżki i organizację uroczystości.

Otwarcie ścieżki sprawiło, że przyrodnicze bogactwo rezerwatu Jelenia Góra stało się bardziej dostępne. Należy jednak pamiętać, że rezerwat nie jest zwykłym miejscem rekreacji. Wchodząc na jego teren, stajemy się gośćmi przyrody.

Poruszajmy się wyłącznie po wyznaczonej trasie, nie schodźmy ze ścieżki i nie zakłócajmy spokoju tego wyjątkowego miejsca. Tylko wtedy udostępnianie rezerwatu będzie szło w parze z jego skuteczną ochroną.

Czytaj więcej:

O programie restytucji cisa w Lasach Państwowych

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/cisy-blizej-ludzi-nowa-sciezka-w-rezerwacie-jelenia-gora>